

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Harju Maakohus
Kohtukoosseis	Kohtunik Merike Varusk
Määruse tegemise aeg ja koht	22. detsember 2008, Tallinn, Tartu mnt kohtumaja
Tsiviilasja number	2-08-69392
Tsiviilasi	R P OÜ avaldus pankroti väljakuulutamiseks
Menetlusosalised ja nende esindajad, ajutine pankrotihaldur	avalduse esitaja-võlgnik R P OÜ (registrikood xxx xxx) võlgniku seaduslik esindaja, juhatuse liige M S (isikukood xxx); ajutine pankrotihaldur L Pähnapuu (kontaktaadress xxx).
Kohtuistungi toimumise aeg	09. detsember 2008
Istungil osalenud isikud	võlgniku seaduslik esindaja M S ; ajutine pankrotihaldur L Pähnapuu.

RESOLUTSIOON

- 1. Lõpetada R P OÜ pankrotimenetlus, pankrotti välja kuulutamata, raugemise tõttu.**
- 2. Lõpetada R P OÜ kui juriidiline isik.**
- 3. Kohustada ajutist pankrotihaldurit L Pähnapuu'd likvideerima R P OÜ kahe kuu jooksul pankrotimenetluse lõpetamise määruse jõustumisest arvates.**
4. Teade pankrotimenetluse raugemise kohta avaldada väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saata Harju Maakohtu registriosakonnale.

Edasikaebamise kord

Määruse peale võib esitada määruskaebuse Tallinn Ringkonnakohtule Harju Maakohtu kaudu kolmekümne päeva jooksul määruse määruskaebuse esitajale kättetoimetamisest alates.

I Asjaolud ja menetluse käik

R P OÜ (edaspidi R P OÜ) juhatuse liige esitas 23.10.2008 Harju Maakohtule avalduse äriühingu pankroti väljakuulutamiseks. Pankrotiavalduse kohaselt on äriühing maksejõuetu ja ei suuda rahuldada võlausaldajate nõudeid ja see suutmatuse ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast ajutine. Ettevõtte on tegutsenud ehitusturul 2003.a alates. Ettevõtte keskendus ematavõtja R T OÜ tellimuste täitmisele. OÜ R T pankrotimenetlus on raugenud. Kuna ettevõtja ainsa koostööpartneri tegevus on lõppenud, siis katkesid ka tellimused võlgnikule ning juba teostatud tellimuste eest tasumine oli algatatud pankrotimenetluse tõttu ebatõenäoline. Käesolevaks ajaks on võlgnikul tekkinud võlgnevused oma tellijate ees, samuti maksuvõlgnevus ning võlgnevus töötajatele. Seoses keerulise olukorraga ehitusturul ei olnud võimalik leida ka teisi tellijaid, mistõttu võlgniku tegevus on faktiliselt peatunud ja käive puudub. Eeltoodust palub võlgniku juhatuse liige algatada võlgniku pankrotimenetlus.

Harju Maakohtu 04.11.2008 määrusega on kohus algatanud võlgniku pankrotimenetluse tsiviilasjas nr 2-08-69392 ja määranud ajutiseks pankrotihalduriks L Pähnapuu.

08.12.2008 esitas ajutine pankrotihaldur kohtule aruande. Aruande kohaselt on äriühingu peamiseks tegevusalaks ehitustegevus ja selle vahendamine. Äriühingu osakapitali suuruseks on 42 000 krooni. Peamiseks tööandjaks oli OÜ R T . Võlgniku omakapital ei ole alates 31.12.2007 vastanud seaduse nõuetele, olles – 54 406 krooni, seisuga 04.11.2008 on võlgniku omakapital – 529 498 krooni. Bilansis seisuga 04.11.2008 on kajastatud nõue OÜ R T vastu summas 1 025 761 krooni. Kuna OÜ R T nõude laekumine on ebatõenäoline, tulnuks see konservatiivsuse printsiibist lähtuvalt maha kanda. Seetõttu oleks korrigeeritud bilansi põhjal võlgniku omakapital seisuga 04.11.2008 – 1 555 259 krooni. Võlgniku 2007.a majandusaasta aruanne on koostatud 30.06.2008, pidi võlgniku juhatus ja osanikud saama teada ettevõtte pankrotiseisust. Kuna pankrotiavaldus esitati alles 21.10.2008 on pankrotiavaldus esitatud hilinemisega. Võlgniku juhatuse liige otsustas pankrotiavalduse esitada koheselt peale OÜ R T pankrotimenetluses tehtud lahendist teadasaamist. Samas ei leia ajutine pankrotihaldur, et pankrotiavalduse esitamisega viivitamine on põhjendamatult.

Võlgnikul on vara turuhinnas kokku 25 000 krooni, kohustusi on võlgnikul 1 593 650 krooni, millest maksuvõlad moodustavad 918 434 krooni. Ajutise pankrotihalduri hinnangul on võlgnik püsivalt maksejõuetu. Ajutise pankrotihalduri hinnangul on võlgniku maksejõuetuse põhjuseks ettevõtte riskide hajutamata jätmine, kogu ehitustegevus oli ülese ehitatud ühele partnerile, kelle pankrotimenetluse raugemine tõi omakorda kaasa võlgniku pankrotistumise. Samuti on võlgniku maksejõuetuse põhjuseks üldine majanduskeskkonna halvenemine tervikuna, mis tõi kaasa kinnisvaraturu languse. Vara tagasivõitmise ja –tagasinõudmise võimalusi ajutine pankrotihaldur ei tuvastanud.

II Kohtuistung

09.12.2008 toimunud kohtuistungil jäid võlgniku juhatuse liikmed esitatud pankrotiavalduse juurde.

Ajutine pankrotihaldur esitas halduri aruande. Ajutise pankrotihalduri hinnangul on võlgnik alaliselt maksejõuetu ja tal puuduvad vahendid pankrotimenetluse läbiviimiseks.

III Kohtu põhjendused

Õigusnormid, millest kohus juhindub, on järgmised:

pankrotiseaduse (edaspidi PankrS) § 29 lg 1 sätestab, et kohus lõpetab määrusega pankrotimenetluse, pankrotti välja kuulutamata, raugemise tõttu, vaatamata võlgniku maksejõuetusele, kui võlgnikul ei jätku vara pankrotimenetluse kulude katteks ja puudub vara tagasivõitmise ja tagasinõudmise võimalus.

PankrS § 29 lg 2 sätestab, et kohus võib lõpetada pankrotimenetluse, pankrotti välja kuulutamata, raugemise tõttu, vaatamata võlgniku maksejõuetusele, ka siis, kui võlgniku vara koosneb peamiselt tagasivõitmise nõuetest ja nõuetest kolmandate isikute vastu ning pankrotiavalduse esitaja ei maksa kohtu deposiiti PankrS § 30 lõikes 2 nimetatud summat.

PankrS § 30 lg 1 sätestab, et kohus ei lõpeta PankrS § 29 lõike 1 alusel pankrotimenetlust, kui võlgnik, võlausaldaja või kolmas isik maksab pankrotimenetluse kulude katteks kohtu deposiiti kohtu määratud summa.

PankrS § 130 lg 4 sätestab, et kui pankrotimenetlus lõpetatakse raugemise tõttu PankrS § 29 lõikes 1 nimetatud alusel, likvideerib ajutine haldur juriidilisest isikust võlgniku kahe kuu jooksul pankrotimenetluse lõpetamise määruse jõustumisest arvates.

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (edaspidi TsÜS) § 39 p 6 kohaselt lõpetatakse juriidiline isik kohtumäärusega, millega pankrotimenetlus on lõpetatud vara puudumise tõttu.

Äriseadustiku (edaspidi ÄS) § 136 sätestab, et osakapital peab olema vähemalt 40 000 krooni. ÄS § 176 sätestab, et kui OÜl on netovara vähem kui pool osakapitalist või vähem kui ÄS §-s 136 nimetatud osakapitali suurus või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalne suurus, peavad osanikud otsustama: osakapitali vähendamise või suurendamise tingimusel, et netovara suurus moodustaks seeläbi vähemalt poole osakapitalist ja vähemalt ÄS §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalse suuruse või muude abinõude tarvitusele võtmise, mille tulemusena OÜ netovara suurus moodustaks vähemalt poole osakapitalist ja vähemalt ÄS §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalse suuruse; OÜ lõpetamise, ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise või pankrotiavalduse esitamise.

ÄS 180 § 5¹ sätestab, et kui OÜ on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast ajutine, peab juhatuse viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest, esitama kohtule OÜ pankrotiavalduse. Pärast maksejõuetuse ilmnemist ei või juhatuse liikmed teha OÜ eest makseid, välja arvatud maksed, mille tegemine maksejõuetuse olukorras on kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatuse liikmed on solidaarselt kohustatud hüvitama OÜle pärast maksejõuetuse ilmnemist OÜ tehtud maksed, mille tegemine vaadeldavas olukorras ei olnud kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatuse liikmete vastutusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 187 sätestatud.

R P OÜ juhatuse liige esitas 23.10.2008 Harju Maakohtule avalduse võlgniku pankroti väljakuulutamiseks. Pankrotiavalduse kohaselt on äriühing maksejõuetu ja ei suuda rahuldada võlausaldajate nõudeid ja see suutmatuse ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast tulent ajutine. Sama seisukohta jagab võlgnikuga ka ajutine pankrotihaldur.

Võlgniku 2007. majandusaasta aruande kohaselt on äriühing tegutsenud alates 2007.a kahjumiga. Võlgniku juhatuse liikme seletuse kohaselt keskendus ettevõtte emaettevõtja R T OÜ tellimuste täitmisele. OÜ R T pankrotimenetlus on raugenud. Kuna võlgniku ainsa koostööpartneri tegevus lõppes, siis katkesid ka tellimused võlgnikule ning juba teostatud tellimuste eest tasumine muutus OÜ R t pankrotimenetluse raugemise tõttu ebatõenäoliseks. Seoses keerulise olukorraga ehitusturul ei olnud võimalik leida ka teisi tellijaid, mistõttu võlgniku tegevus on faktiliselt peatunud ja käive puudub. Võlgnikul on vara turuhinnas kokku 25 000 krooni, kohustusi on võlgnikul 1 593 650 krooni, millest maksuvõlad moodustavad 918 434 krooni. Kohus leiab, et kohtuistungil kogutud ja avaldatud tõenditega on kindlaks tehtud, et võlgnikul puudub võimalus võlausaldajate nõuete rahuldamiseks, kuna ta on maksejõuetu ja ta ei suuda ja seega ei kavatse rahuldada võlausaldajate nõudeid ja see suutmatuse ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast ajutine. Kuna võlgnikul puuduvad vahendid pankrotimenetluse läbiviimiseks ning puuduvad vara tagasivõitmise ja –nõudmise võimalused, leiab kohus, et võlgnik on püsivalt maksejõuetu.

Võlgniku hinnangul on maksejõuetuse põhjuseks võlgniku ainsa koostööpartneri pankrotistumine, samuti üldisest majandusseisust tingitud tellimuste vähenemine kinnisvaraturul. Ajutise pankrotihalduri hinnangul on võlgniku maksejõuetuse põhjuseks ettevõtte riskide hajutamata jätmine, kogu ehitustegevus oli ülese ehitatud ühele partnerile, kelle pankrotimenetluse raugemine tõi omakorda kaasa võlgniku pankrotistumise. Samuti on võlgniku maksejõuetuse põhjuseks üldine majanduskeskkonna halvenemine tervikuna, mis tõi kaasa kinnisvaraturu languse. Kohus nõustub ajutise pankrotihalduri seisukohaga võlgniku maksejõuetuse põhjuste kohta.

ÄS § 180 lg 5¹ sätestab, et kui OÜ on maksejõuetu ja maksejõuetus ei ole tema majanduslikust seisukorrast ajutine, siis peab OÜ juhatus viivitamata, kuid mitte kauem kui 20 päeva jooksul esitama pankrotiavalduse. ÄS § 176 sätestab, et kui OÜl on netovara vähem kui pool osakapitalist või vähem kui ÄS §-s 136 nimetatud osakapitali suurus või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalne suurus, peavad osanikud võtma tarvitusele seaduses sätestatud abinõud, muuhulgas otsustama pankrotiavalduse esitamise. ÄS § 136 kohaselt peab OÜ osakapital olema vähemalt 40 000 krooni. Võlgniku omakapital ei ole vastanud alates 31.12.2007 ÄS § 136 nõuetele ja äriühingu juhatusel oli tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 36 ja ÄS § 180 lg 5¹ kohustus esitada hiljemalt 2008.a jaanuaris pankrotiavaldus. Seda kohustust äriühingu juhatus ei ole täitnud. Pankrotiavaldus on kohtule esitatud alles 23.10.2008, seega üle kümne kuu hiljem seaduses ettenähtud tähtajast. Kohus ei nõustu ajutise pankrotihalduri arvamusega selles, et võlgniku juhatus sai võlgniku maksejõuetusest teadlikuks alles võlgniku 2007. majandusaasta aruande koostamisel 30.06.2008. kohus leiab, et kuna võlgniku juhatuse liikme ÄS § 183 tulenevaks kohustuseks on korraldada võlgniku raamatupidamine, siis pidi võlgniku juhatus tagama jooksva informatsiooni võlgniku majanduslikust seisundist.

Ajutine pankrotihaldur ei ole tuvastanud vara tagasivõitmise ja –tagasinõudmise võimalusi.

Võlgnikul puuduvad rahalised vahendid pankrotimenetluse kulude katteks, samuti puuduvad pankrotimenetluses vara tagasivõitmise ja tagasinõudmise võimalused. Kohus leiab, et kuna R P OÜ-l ei jätku vara pankrotimenetluse kulude katteks ja võlausaldajad või kolmandad isikud ei soovi või ei saa kanda pankrotimenetluse kulusid, siis tuleb R P OÜ pankrotimenetlus lõpetada PankrS § 29 lg 1 ja 2 alusel raugemise tõttu, pankrotti välja kuulutamata.

Merike Varusk
Kohtunik